3
Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen ja uhkasakon asettaminen Suomen Tuoretori Oy:lle

HEL 2013-014717 T 11 02 00

Päätösehdotus

Toimija

Suomen Tuoretori Oy, Työpajankatu 2, 00580 Helsinki

y-tunnus 2345421-6

Asiaan liittyvät taustatiedot

Ympäristöterveyspäällikkö antoi Suomen Tuoretori Oy:lle 18.12.2013, 98 § seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen (liite 5)

1. Elintarvikehuoneistosta on poistettava kaikki toimintaan kuulumattomat tavarat.

2. Myymälätilan takaosassa muiden tavaroiden ja tuotteiden varastointi on järjestettävä siten, ettei niiden varastointi heikennä elintarvikkeiden hygieenistä laatua.

3. Elintarvikehuoneiston henkilökunnalle tulee järjestää asianmukaisesti varustettu käymälä ja pukeutumistila.

4. Elintarvikehuoneiston tiloissa tulee olla erillinen ja asianmukaisesti varustettu siivousvälineiden säilytys ja huoltotila. Siivousvälinetila tulee varustaa vesipisteellä.

5. Elintarvikkeiden käsittelyä ja pakkaamista varten on järjestettävä erillinen tila. Elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat tulee olla helposti puhdistettavia. Käsittely- ja pakkaustilan välittömässä läheisyydessä tulee olla vesipiste.

6. Elintarvikehuoneistossa oleva tiloja jakava väliseinä tulee käsitellä siten, että se on helposti puhtaana pidettävä ja että se tarvittaessa kestää vesipesua.

7. Elintarvikehuoneistoon on hankittava toimintaan nähden riittävät kylmäsäilytystilat.

8. Elintarvikehuoneistossa tehtävä remontti tulee toteuttaa siten, että se ei vaaranna tai heikennä tiloissa käsiteltävien ja säilytettävien elintarvikkeiden hygieenistä laatua.

9. Omavalvontasuunnitelma on päivitettävä siten, että se vastaa Suomen Tuoretori Oy:n nykyistä toimintaa.

Edellä mainitut toimenpiteet tuli toteuttaa 31.1.2014 mennessä. Tarkastuksella 4.2.2014 todettiin, että määräyksen kohtia 1, 3, 4, 5, 7 ja 9 ei ollut noudatettu. Kohtia 2, 6 ja 8 oli noudatettu.

Koska Suomen Tuoretori Oy ei ole noudattanut ympäristöterveyspäällikön sille asettamaa määräystä, asia on tarpeen saattaa ympäristölautakunnan käsiteltäväksi päävelvoitteiden uudistamiseksi ja uhkasakon asettamiseksi. Uhkasakon asettaminen kuuluu ympäristölautakunnan toimivaltaan.

Kuuleminen

Suomen Tuoretori Oy:tä (jäljempänä toimija) on kuultu elintarvikelain 55 §:n mukaisesta määräyksestä sekä asetettavasta määräajasta ja uhkasakosta 25.2.2014 päivätyllä kirjeellä (liite 6). Toimija on antanut vastineen määräaikaan mennessä (liite 7).

Vastineessaan toimija ilmoittaa, että se on sopinut Helsingin Tukkutorin kanssa nykyisten tilojen remonteista, koskien mm. kylmätiloja ja käymälää. Helsingin Tukkutori on ilmoittanut toimijalle, että remontti olisi heidän osaltaan valmis 31.1.2014. Remonttia ei kuitenkaan ollut edes aloitettu määräaikaan mennessä.

Tästä syystä toimija toivoo, että tämä heistä riippumaton asia huomioidaan päätöksessä ja ettei uhkasakkoa asetettaisi.

Lisäksi toimija ilmoittaa, että he ovat käyneet 4.2.2014 tehdyn tarkastuksen jälkeen uudet keskustelut Helsingin Tukkutorin kanssa. Tällöin vastuut epäkohtien korjaamisesta on jaettu uudelleen.

Uuden vastuujaon mukaan Helsingin Tukkutori on sitoutunut remontoimaan tilaa siten, että huoneistoon saadaan käymälä. Remontti olisi sopimuksen mukaan valmis huhtikuussa 2014. Muiden epäkohtien korjaamisesta vastaa toimija. Korjaamisaikataulussa ilmoitetaan, että remonttivälineet tullaan poistamaan huoneistosta välittömästi. Päivitetty omavalvontasuunnitelma toimitetaan ympäristökeskukseen viikolla 12 ja muut epäkohdat korjataan huhtikuussa 2014.

Vastineessa mainitut epäkohdat käytiin tarkastamassa 2.5.2014 (liite 8). Tarkastuksella todettiin, että yhtäkään vastineessa mainittua epäkohtaa ei ollut korjattu annettuun määräaikaan mennessä.

Päävelvoitteet

Ympäristölautakunta uudistaa ympäristöterveyspäällikön Suomen Tuoretori Oy:lle antaman seuraavan elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen epäkohtien poistamiseksi (päävelvoitteet 1-6):

1. Elintarvikehuoneistosta tulee poistaa kaikki toimintaa kuulumattomat tavarat.

2. Henkilökunnalle tulee järjestää asianmukaisesti varustettu käymälä ja pukeutumistila.

3. Tiloissa tulee olla erillinen ja asianmukaisesti varustettu siivousvälineiden säilytys ja huoltotila. Siivousvälinetila tulee varustaa vesipisteellä.

4. Elintarvikkeiden käsittelyä ja pakkaamista varten on järjestettävä erillinen tila. Elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat tulee olla helposti puhdistettavia. Käsittely ja pakkaustilan välittömässä läheisyydessä tulee olla vesipiste.

5. Elintarvikehuoneistoon on hankittava toimintaan nähden riittävät kylmäsäilytystilat.

6. Omavalvontasuunnitelma on päivitettävä siten, että se vastaa Suomen Tuoretori Oy:n nykyistä toimintaa.

Elintarvikehuoneistossa tehtävä remontti tulee toteuttaa siten, että se ei vaaranna tai heikennä tiloissa käsiteltävien ja säilytettävien elintarvikkeiden hygieenistä laatua.

Uhkasakon asettaminen

Ympäristölautakunta päättää asettaa jokaisen päävelvoitteen tehosteeksi 1 000 euron uhkasakon (yhteensä 6 000 euroa).

Uhkasakko voidaan tuomita maksettavaksi, jos päävelvoitetta ei noudateta eikä noudattamatta jättämiseen ole pätevää syytä.

Määräaika

Määräystä on noudatettava 15.7.2014 mennessä.

Täytäntöönpano

Ympäristölautakunta päättää, että tätä päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta, jollei valitusviranomainen toisin määrää.

Perustelut ehdotetulle määräykselle

Ympäristökeskus on todennut Suomen Tuoretori Oy:n (toimija) elintarvikehuoneistoon tehdyssä tarkastuksessa, että tilat ja toiminta eivät kaikilta osin täytä elintarvikelainsäädännön vaatimuksia.

Toimija ei ole oma-aloitteisesti korjannut kaikkia tarkastuksella havaittuja epäkohtia. Toimija ei ole neuvonnasta, kehotuksesta ja määräyksestä huolimatta ryhtynyt kaikkiin vaadittuihin toimenpiteisiin huoneistossa havaittujen epäkohtien korjaamiseksi. Tämän vuoksi epäkohtien poistamiseksi on tarpeen uudistaa elintarvikelain 55 §:ssä tarkoitettu määräys.

Vastineessaan toimija on esittänyt, että tehtävässä päätöksessä huomioitaisiin, että osa remonteista on ollut Helsingin Tukkutorin vastuulla. Toimijan mukaan se ei ole voinut vaikuttaa siihen, että remontit eivät ole valmistuneet ympäristöterveyspäällikön päätöksessä annettuun määräaikaan mennessä.

Ympäristölautakunta katsoo, että toimijalla on ollut mahdollisuus noudattaa kaikkia asetettuja päävelvoitteita. Vastuu käymälän järjestämisestä koskee elintarvikelain mukaista toimijaa eli Suomen Tuoretori Oy:tä, joka on erikseen sopinut käymälän rakentamisesta Helsingin Tukkutorin eli rakennuksen omistajan kanssa. Kyse on toimijan ja Helsingin Tukkutorin välisestä sopimusasiasta, jonka noudattamista ympäristökeskus ei voi valvoa.

Toimijan toive on huomioitu siten, että epäkohtien korjaukset käytiin tarkastamassa vasta vastineessa annettujen uusien korjausaikojen päätyttyä. Tästä huolimatta mitään mainittua epäkohtaa ei oltu korjattu annettuun määräaikaan mennessä.

Elintarvikelain 55 §:n mukaan valvontaviranomainen voi määrätä epäkohdan poistettavaksi, jos elintarvike tai siitä annetut tiedot, elintarvikkeen tuotanto-, jalostus-, tai jakeluvaihe voivat aiheuttaa terveysvaaraa, vaarantaa elintarvikkeesta annettujen tietojen oikeellisuuden tai riittävyyden, johdosta kuluttajaa harhaan tai ovat muutoin elintarvikemääräysten vastaisia, määräystenvastaisuus on määrättävä poistettavaksi välittömästi tai valvontaviranomaisen asettamassa määräajassa.

Elintarvikelain 10 §:n mukaan elintarvikehuoneisto on suunniteltava, sijoitettava, rakennettava ja varustettava, kunnossapidettävä, hoidettava sekä toiminta siellä järjestettävä siten, ettei elintarvikehuoneistossa tuotettavien, valmistettavien, säilytettävien taikka käsiteltävien elintarvikkeiden turvallisuus vaarannu ja että elintarvikkeet, elintarvikehuoneistot myös muutoin täyttävät elintarvikelain mukaiset vaatimukset. Elintarvikehuoneistossa on oltava sen toimintaan nähden riittävät työtilat.

Elintarvikelain 11 §:n mukaan elintarvikkeita on käsiteltävä, säilytettävä ja kuljetettava niin, ettei elintarvikkeiden hyvä hygieeninen laatu vaarannu.

Elintarvikelain 20 §:n mukaan elintarvikealan toimijan on pidettävä omavalvontasuunnitelma ajan tasalla.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1367/2011) 3 §:n mukaan elintarvikehuoneiston tulee olla asianmukaisella tavalla erotettu tiloista tai toiminnoista, jotka voivat vaarantaa tai heikentää elintarvikehuoneistossa käsiteltävien elintarvikkeiden hygieenisen laadun. Elintarvikehuoneistossa on oltava erillinen ja asianmukaisesti varustettu tila siivousvälineiden säilytystä ja huoltoa varten. Elintarvikehuoneistossa on oltava henkilökunnalle asianmukaisesti varustettu käymälä ja pukeutumistila.

Maa- ja metsätalousministeriön asetuksen (1367/2011) 4 §:n mukaan muiden tuotteiden kuin elintarvikkeiden myynti ja varastointi elintarvikehuoneistossa on järjestettävä siten, ettei myynti tai varastointi heikennä huoneistossa pidettävien elintarvikkeiden hygieenistä laatua. Ne on sijoitettava omiin hyllystöihin ja myyntipöytiin riittävän erilleen elintarvikkeista. Elintarvikehuoneistossa ei saa säilyttää huoneiston toimintaan kuulumattomia tavaroita tai aineita. Työntekijöiden omia elintarvikkeita saa säilyttää ainoastaan työntekijöiden ruokailu- ja sosiaalitiloissa.

Yleisen elintarvikehygienia-asetuksen (EY) N:o 852/2004 liitteessä II luvussa I säädetään, että elintarvikehuoneistot on pidettävä puhtaina ja hyvässä kunnossa. Elintarvikehuoneistojen on oltava pohjapiirrokseltaan, suunnittelultaan, rakennustavaltaan, sijainniltaan ja kooltaan sellaiset, että:
a) ne voidaan asianmukaisesti huoltaa, puhdistaa ja/tai desinfioida, niissä voidaan ehkäistä tai vähentää ilman kautta tulevaa saastumista ja niissä on riittävät työtilat kaikkien toimien suorittamiseksi hygieenisesti;
b) voidaan torjua likaantuminen, joutuminen kosketuksiin myrkyllisten materiaalien kanssa, hiukkasten variseminen elintarvikkeisiin ja kosteuden tiivistyminen ja haitallisen homeen muodostuminen pinnoille;
c) ne mahdollistavat hyvän elintarvikehygieniakäytännön noudattamisen, myös saastumiselta suojaamisen ja erityisesti tuhoeläinten torjunnan; ja
d) elintarvikehuoneistoissa on tarvittaessa asianmukaiset kapasiteetiltaan riittävät lämpötilavalvotut käsittely- ja varastointiolosuhteet elintarvikkeiden pitämiseksi sopivassa lämpötilassa, ja huoneistot on suunniteltu siten, että lämpötilaa voidaan valvoa ja että se voidaan tarvittaessa kirjata muistiin.

Tiloissa on oltava riittävä määrä asianmukaisesti sijoitettuja ja käsienpesuun tarkoitettuja pesualtaita. Käsienpesualtaissa on oltava kylmä ja kuuma juokseva vesi sekä käsienpesuun ja hygieeniseen kuivaamiseen tarvittavat aineet.

Yleisen elintarvikehygienia-asetuksen (EY) N:o 852/2004 liitteessä II luvussa II säädetään, että elintarvikkeiden valmistuksessa, käsittelyssä tai jalostuksessa käytettävät tilat (ruokailutiloja ja III luvussa määriteltyjä tiloja lukuun ottamatta mutta kuljetusvälineissä olevat tilat mukaan lukien) on suunniteltava ja sijoiteltava niin, että niissä voidaan noudattaa hyvää elintarvikehygieniakäytäntöä ja ehkäistä saastuminen eri toimien välillä ja niiden aikana.
f) elintarvikkeiden käsittelyalueiden pinnat (mukaan lukien laitteiden pinnat) ja erityisesti elintarvikkeiden kanssa kosketuksiin joutuvat pinnat on pidettävä hyvässä kunnossa, ja niiden on oltava helposti puhdistettavia ja tarvittaessa desinfioitavia. Tämä edellyttää sileiden, pestävien, ruostumattomien ja myrkyttömien materiaalien käyttöä, ellei elintarvikealan toimija pysty osoittamaan toimivaltaisille viranomaisille, että muut käytetyt materiaalit ovat soveltuvia.

Perustelu ehdotetulle uhkasakon asettamiselle

Elintarvikelain 68 §:n mukaan valvontaviranomainen voi tehostaa annettua määräystä tai kieltoa uhkasakolla.

Ympäristölautakunta katsoo, että epäkohtien poistamiseksi on tarpeen asettaa Suomen Tuoretori Oy:lle uhkasakko, koska toimija ei ole noudattanut kaikilta osin ympäristöterveyspäällikön sille asettamaa elintarvikelain 55 §:n mukaista määräystä.

Uhkasakkolain 6 §:n mukaan kunkin päävelvoitteen tehosteeksi on asetettava eri uhkasakko.

Ilmoitusvelvollisuus omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovutustilanteessa

Jos velvoitettu eli Suomen Tuoretori Oy luovuttaa määräyksen kohteena olevan irtaimen tai kiinteän omaisuuden tai sen käyttöoikeuden kolmannelle, on sen ilmoitettava luovutuksensaajalle, millainen päävelvoite ja uhka tätä omaisuutta koskee. Ilmoitus on tehtävä luovutuskirjaan otetuin maininnoin tai muutoin todisteellisesti. Suomen Tuoretori Oy:n on ilmoitettava myös Helsingin ympäristökeskukselle luovutuksensaajan nimi ja osoite.

Uhkasakkolain 18 §:n mukaan milloin uhkasakko on asetettu kiinteää tai irtainta omaisuutta koskevan päävelvoitteen tehosteeksi, velvoitetun on omaisuuden tai sen käyttöoikeuden luovuttaessaan ilmoitettava luovutuksensaajalle, millainen päävelvoite ja uhka sitä koskee.

Luovutuksella tarkoitetaan myyntiä, vaihtoa, lahjoitusta sekä vuokrausta ja vuokraoikeuden siirtoa.

Päätöksen perusteena olevat asiakirjat

1. Tarkastuspöytäkirja18.11.2013, Suomen Tuoretori Oy, Työpajankatu 2, 00580 Helsinki.

2. Suomen Tuoretori Oy:n kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta 20.11.2013, HEL 2013-014717

3. Toimijan vastine 2.12.2013

4. Tarkastuspöytäkirja 12.12.2013, Suomen Tuoretori Oy, Työpajankatu 2, 00580 Helsinki.

5.Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Suomen Tuoretori Oy:lle, ympäristöterveyspäällikön päätös 98 §, 18.12.2013

6. Suomen Tuoretori Oy:n kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta ja uhkasakosta, 25.2.2014

7. Toimijan vastine 14.3.2014

8. Tarkastuspöytäkirja 6.5.2014, Työpajakatu 2, 00580 Helsinki

Sovelletut oikeusohjeet

Elintarvikelaki (23/2006) 1 §, 10 §, 11 §, 20 §, 49 §, 55 §, 68 §, 74 §, 78 §

Maa- ja metsätalousministeriön asetus ilmoitettujen elintarvikehuoneistojen elintarvikehygieniasta (1367/2011) 3 §, 4 §

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus (EY) N:o 852/2004 elintarvikehygieniasta

Hallintolaki (434/2003) 33 §, 34 § ja 36 §

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6 §, 7 §, 8 §, 18 §, 22 §, 24 § (muutos 1025/2003)

Muutoksenhaku

Valitusosoitus Helsingin hallinto-oikeuteen on liitteenä.

Tiedoksianto

Päätösluettelonote valmistelijalle ja saantitodistuksella toimijalle (Suomen Tuoretori Oy, Työpajakatu 2, 00580 Helsinki)

Esittelijä

elintarviketurvallisuuspäällikkö
Riikka Åberg

Lisätiedot

Tiina Paavola, elintarviketarkastaja, puhelin: +358 9 310 31590
tiina.paavola(a)hel.fi

Liitteet

1	Tarkastuspöytäkirja 18.11.2013
2	Suomen Tuoretori Oy:n kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta 20.11.2013
3	Toimijan vastine 2.12.2013
4	Tarkastuspöytäkirja 12.12.2013
5	Elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antaminen Suomen Tuoretori Oy:lle, ympäristöterveyspäällikön päätös 98 §, 18.12.2013
6	Suomen Tuoretori Oy:n kuuleminen elintarvikelain 55 §:n mukaisen määräyksen antamisesta ja uhkasakosta, 25.2.2014
7	Toimijan vastine 14.3.2014
8	Tarkastuspöytäkirja 6.5.2014, Työpajakatu 2, 00580 Helsinki

Otteet

Ote	**Otteen liitteet**
Suomen Tuoretori Oy	Hallintovalitus, muu elintarvikelain muk. lautakunnan päätös
Elintarviketurvallisuusosasto	